

JEGYZŐKÖNYV

a Magyar Köztársaság területén élő szlovén nemzeti kisebbség és a Szlovén Köztársaság területén élő magyar nemzeti közösség különjogainak biztosításáról szóló egyezmény figyelemmel kísérésére összehívott Magyar-Szlovén Kisebbségi Vegyes Bizottság X. üléséről

A Magyar-Szlovén Kisebbségi Vegyes Bizottság (a továbbiakban KVB) X. ülésére 2008. április 25-én Budapesten került sor. A magyar küldöttséget Gémesi Ferenc, a Magyar Köztársaság Miniszterelnöki Hivatalának kisebbség- és nemzetpolitikáért felelős szakállamtitkára, a szlovén delegációt Zorko Pelikan államtitkár, a Szlovén Köztársaság Kormánya Határon Túli Szlovének Hivatalának vezetője, a KVB társelnökei vezették.

A KVB a Magyar Köztársaság területén élő szlovén nemzeti kisebbség és a Szlovén Köztársaság területén élő magyar nemzeti közösség különjogainak biztosításáról szóló Egyezmény (a továbbiakban Kisebbségvédelmi Egyezmény) alapelveit és rendelkezéseit szem előtt tartva a két országban élő magyar és szlovén kisebbség helyzetének időszerű kérdéseiről folytatott tanácskozása során egyetértett az alábbiakban:

- A Magyar Köztársaság (a továbbiakban MK) területén élő szlovén nemzeti kisebbség és a Szlovén Köztársaság (a továbbiakban SZK) területén élő magyar nemzeti közösség, valamint a két kisebbség tagjai különjogainak biztosításáról szóló, a két ország között 1992-ben megkötött Kisebbségvédelmi Egyezmény magas szinten biztosítja a magyar, illetve a szlovén kisebbségi közösség hagyományainak, kulturális értékeinek és történelmi örökségének megőrzését, és ezzel hozzájárul nemzeti azonosságuk kiteljesítéséhez.
- A KVB megállapítja ugyanakkor, hogy a Kisebbségvédelmi Egyezménybe foglalt elveket és célokat a megváltozott körülmények figyelembevételével (európai uniós és NATO-tagság, teljes jogú schengeni tagságunk) – amelyek egyben további ösztönzést jelentenek az elvek és a Bizottság ajánlásainak gyorsabb teljesítéséhez – aktualizálni szükséges.

A Bizottság üdvözlöi a KVB korábbi ülésein elfogadott ajánlások teljesítésében elért sikereket, de egyben megállapítja, hogy az ajánlások egy részének teljesítése még nem történt meg, illetve folyamatban van. Felhívja a Feleket, hogy tegyenek erőfeszítéseket a korábbi ajánlások mielőbbi teljesítésére a jelen, X. Ülés jegyzőkönyvében foglalt ajánlásokkal egyetemben.

A Magyar-Szlovén Kisebbségi Vegyes Bizottság X. ülésének AJÁNLÁSAI

Az általános kérdések területén

1. A KVB javasolja a Kisebbségvédelmi Egyezmény rendelkezéseinek és a KVB ajánlásainak következetes megvalósítását a két nemzetiség helyzetének javítása érdekében.
2. A KVB javasolja a magyar félnek, hogy a Kisebbségvédelmi Egyezmény alapján, valamint a nemzeti törvényalkotási és választójogi reformfolyamattal összhangban tegye lehetővé, hogy a magyarországi szlovén kisebbség saját parlamenti képviselőt választhasson, lehetőség szerint már a következő országgyűlési választásokon.
3. A KVB javasolja a szlovén félnek, hogy az új közigazgatási egységek kialakítását szabályozó törvénycsomag módosításának előkészítése során vonja be az együttműködésbe a nemzeti közösséget. A KVB javasolja, hogy a törvényelőkészítő munkacsoport munkájában – az előző bekezdés értelmében – vegyen részt a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség (MMÖNK) szakértője.
4. A KVB ösztönözi a vegyes lakosságú területek önkormányzatait, kisebbségi közösségeit, hogy pályázzanak európai uniós forrásokra. A két fél továbbra is segítséget nyújt a nemzetiségi közösségeknek a pályázatokhoz szükséges saját forrás biztosításához.
5. A KVB üdvözlöi azt a magyar kezdeményezést, amely a "Helyi és regionális hatóságok közötti határ menti együttműködésről" szóló (a 2007. október 17-i magyar-szlovén együttes kormányülésen elfogadott) megállapodás alapján egy Magyar-Szlovén Határ menti Regionális Fórum létrehozását javasolja.

6. A KVB javasolja mind a két kormányoknak, hogy az Egyezmény értelmében kövessenek el mindent annak érdekében, hogy a kétnyelvűség a gyakorlatban is megvalósuljon. A KVB ismételten javasolja, hogy a felek kössenek megállapodást a kétnyelvű területeken a közigazgatásban dolgozók továbbképzésének megszervezéséről, hogy előrelépés történjen a kétnyelvűség gyakorlati megvalósulásában.
7. A KVB rendkívül jelentős eseményként értékeli, hogy európai uniós tagságunkat követően 2008. január 1-jétől Magyarország és Szlovénia teljes jogú schengeni taggá váltak. Felhívja a felek figyelmét az uniós tagságban rejlő lehetőségek és a schengeni rendszerhez történt csatlakozás kínálta előnyök kihasználására. A magyarországi szlovén és szlovéniai magyar nemzeti közösség érdekében elengedhetetlen az infrastrukturális fejlesztések, az „egymás felé forduló régiók” kialakítása, és a szoros együttműködés – az európai uniós források igénybevételével.
8. A KVB a térség gazdasági fejlődése szempontjából üdvözli a két kormány-
nak és az illetékes tárcáknak a Rádics –Lendva (Lendava) közötti vasúti összeköttetés visszaállításának lehetőségeinek vizsgálata érdekében tett erőfeszítéseit.
9. A KVB üdvözli, hogy az illetékes szlovén közlekedési vállalat beszerezte a Szentgotthárd-Murska Sobota közötti autóbuszjárat beindításához szükséges engedélyeket. Felkéri a magyarországi üzemeltetőt (Vasi Volán), hogy szlovén partneréhez hasonlóan szerezze be a szükséges engedélyeket. A KVB javasolja, hogy ez a buszjárat a tervezett útvonalon, illetve az annak közelében lévő települések kiszolgálását is lássa el (minden – az útvonalon lévő – településen álljon meg), tehát ne hagyományos értelemben vett „nemzetközi járatként” működjön, hanem gyakorlati és idegenforgalmi célokat szolgáljon. A KVB javasolja, hogy a járat beindításához a Vasi Volán használja ki a Nyugat-Dunántúli Regionális Operatív Program nyújtotta lehetőségeket.
10. A KVB javasolja, hogy a Magyar Köztársaság Lendván nyisson főkonzulátust.

Az oktatás területén

1. A KVB felhívja az érintett szaktárcák figyelmét arra, hogy a jövőben is törekedjenek az anyanyelven folyó oktatás minőségének javítására a Rába

menti kétnyelvű szlovén nemzeti iskolákban és a muravidéki kétnyelvű iskolákban.

2. A KVB javasolja a magyar félnek, hogy ösztönözze a szlovén közösséget, kezdeményezzék további kétnyelvű iskolák és óvodák beindítását, kihasználva a törvény adta lehetőségeket. A KVB üdvözli, hogy a magyar fél kiemelten támogatja a már működő kétnyelvű szlovén nemzetiségi oktatási intézmények fenntartását és működését. A KVB javasolja, hogy folytassa ezt a gyakorlatot, ezzel is biztosítva a kétnyelvű szlovén oktatási intézmények zavartalan és folyamatos működését.
3. A KVB üdvözli azt a szlovén kezdeményezést, hogy az illetékes minisztériumok és az iskolát fenntartó önkormányzatok vizsgálják meg egy olyan rendszer kialakításának lehetőségeit, amely az iskolák igényei alapján a Rába-menti kétnyelvű nemzetiségi iskolák pedagógusai és a muravidéki kétnyelvű iskolák pedagógusai számára hosszabb időtartamú nyelvi-szakmai továbbképzési lehetőséget biztosítana az anyaországban. A továbbképzés ideje alatt a pedagógusok küldő iskolájuktól folyamatosan megkapnák fizetésüket és megtartanák munkahelyüket. A KVB üdvözli, hogy a szlovén fél kész átadni a hasonló területen megvalósuló szlovén-olasz együttműködés tapasztalatait.
4. A KVB üdvözli, hogy a magyar fél célzott pályázati lehetőséget biztosított a felsőszölnöki és az apátistvánfalvi Általános Iskola felújításához, így a kétnyelvű oktatás objektív feltételei javulnak. A KVB javasolja a magyar félnek, hogy tegyen erőfeszítéseket a két iskola felszerelésének korszerűsítése érdekében.
5. A KVB javasolja, hogy az illetékes minisztériumok közvetlenül állapodjanak meg a megfelelő tankönyvek biztosításáról a rábavidéki és a muravidéki nemzetiségi nyelvű oktatás igényei szerint.
6. A KVB javasolja, hogy a lendvai kétnyelvű szakközépiskolában¹ minden oktatási program valósuljon meg mindkét (szlovén és magyar) nyelven – az

¹ A jegyzőkönyv szlovén változata a „kétnyelvű középiskolát” említi. A lendvai kétnyelvű középiskolának gimnáziumi és szakközépiskolai osztályai is vannak.

„Őshonos magyar és olasz nemzeti közösség különjogairól” szóló törvény értelmében.

7. A KVB javasolja „az őshonos magyar és olasz nemzeti közösség különjogairól szóló törvény” 15. oktatásra vonatkozó paragrafusa autentikus és kötelező érvényű értelmezését.
8. A KVB javasolja, hogy az OSZÖ, a Szentgotthárdi Szlovén Nemzetiségi Önkormányzat együttműködve a szentgotthárdi gimnázium fenntartójával, a KVB XI. üléséig készítsen szakmai értékelést a szentgotthárdi gimnáziumban folyó szlovén nemzetiségi nyelvoktatás színvonaláról.

A kultúra és tájékoztatás területén

1. A KVB üdvözlöi, hogy a magyar Fél 2008-ban pályázati forrásból biztosítja a Radio Monošter műsoridejének 24 órára történő bővítéséhez szükséges pénzügyi fedezetet. Egyben javasolja, hogy a magyar fél a továbbiakban is biztosítsa a rádió folyamatos működését a heti 24 órás műsorszóráshoz szükséges költségek tervezésével. A Bizottság javasolja, hogy a magyar fél biztosítson kizárólagos frekvenciát a szlovén nyelvű műsorsugárzás céljára. A KVB javasolja, hogy a felek a hamarosan bevezetésre kerülő digitális műsorszórás lehetőségeinek a nemzeti kisebbségek érdekében történő kihasználása céljából vizsgálják meg az együttműködés lehetőségeit.
2. A KVB tudomásul veszi,² hogy az Országos Szlovén Önkormányzat (OSZÖ) a néprajzi múzeum kialakítása céljából – saját forrásaira támaszkodva – előszerződést köt a tulajdonosokkal a felsőszölnöki paplak megvásárlására. A KVB ösztönzi az OSZÖ-t, hogy a vételár fennmaradó részét az EMVA keretein belül rendelkezésre álló forrásokra benyújtott pályázattal fedezze. A KVB javasolja, hogy – a szükséges feltételek fennállása esetén, az arra megállapított eljárási rendben – a magyar Fél nyújtson támogatást az OSZÖ-nek a pályázathoz szükséges önrész biztosítása érdekében.
3. A KVB javasolja, hogy a magyar fél a Magyarországi Szlovén Szövetség, illetve a szentgotthárdi Szlovén Kulturális és Információs Központ programjainak finanszírozásához biztosítsa a szükséges eszközöket. A Magyar-

² A jegyzőkönyv szlovén változata szerint a „KVB javasolja...?”

országi Szlovének Szövetsége, illetve a szentgotthárdi Szlovén Kulturális és Információs Központ programjaik finanszírozásához nyújtsanak be pályázatokat az erre a célra létrehozott közalapítványokhoz. A KVB javasolja, hogy a Magyarországi Szlovének Szövetsége együttműködve az OSZÖ-tal, a Vegyes Bizottság XI. üléséig alakítson ki a Szlovén Kulturális és Információs Központ működtetésére azoknak az előírásoknak megfelelő konstrukciót, melyek lehetővé teszik a központ működési támogatását.

A Felek megegyeztek abban, hogy következő ülésüket 2008 szeptemberében vagy októberében Szlovéniában tartják.

A Jegyzőkönyv két példányban készült, magyar és szlovén nyelven. Mindkét változat egyaránt hiteles.

Budapest, 2008. április 25.

A Vegyes Bizottság
Magyar Tagozatának elnöke

A Vegyes Bizottság
Szlovén Tagozatának elnöke